

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący)
SSN Marek Pietruszyński
SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 22 października 2024 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **D.S.**

skazanej za przestępstwo z art. 244 k.k. i art. 178a § 4 k.k.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej
od wyroku Sądu Rejonowego w Staszowie z dnia 6 października 2022 r., sygn. akt II
K 246/22,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej skazania D.S. za
czyn z art. 178a § 4 k.k. i przekazuje sprawę w tym zakresie do
ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Staszowie.**

Marek Pietruszyński Tomasz Artymiuk Barbara Skoczowska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Staszowie wyrokiem z dnia 6 października 2022 r., sygn. akt
II K 246/22, uznał oskarżoną D.S. za winną tego, że:

1. „w dniu 25 maja 2022 r. w P., woj. [...] prowadziła w ruchu lądowym pojazd marki R. o nr rej. [...] pomimo orzeczonego wobec niej wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 28.10.2021 r., sygn. II W 924/21, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k., za które wymierzył jej karę 3 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I wyroku);

2. „w dniu 12 czerwca 2022 r. w P., woj. [...], prowadziła w ruchu lądowym pojazd marki R. o nr rej. [...] znajdując się w stanie nietrzeźwości wyrażającym się w stężeniu I - próba - 0,62 mg/1, II - próba - 0,70 mg/1 alkoholu w wydychanym powietrzu, przy czym czynu tego dopuściła się w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wobec niej wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 28 października 2021 r., sygn. II W 924/21”, tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., za które wymierzył jej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności (pkt II wyroku).

Na podstawie art. 85 § 1 k.k., 85a k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzone kary jednostkowe Sąd I instancji połączył i orzekł karę łączną 6 miesięcy pozbawienia wolności (pkt III wyroku). Sąd I instancji orzekł również wobec oskarżonej: w ramach skazania za czyn z pkt. I na podstawie art. 42 § 1a pkt. 2 k.k. w zw. z art. 43 § 1 k.k. w zw. z art. 39 pkt. 3 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat (pkt IV wyroku), a w ramach skazania za czyn z pkt. II na podstawie art. 42 § 3 k.k. w zw. z art. 39 pkt. 3 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio (pkt V wyroku). Następnie, na podstawie art. 90 § 2 k.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k., art. 85a k.k., w miejsce orzeczonych w pkt. IV i V wyroku środków karnych orzekł wobec oskarżonej łączny środek karny zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym dożywotnio (pkt VI wyroku). Ponadto, w ramach skazania za czyn z pkt. II wyroku na podstawie art. 43a § 2 k.k. Sąd I instancji orzekł wobec oskarżonej środek karny w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10.000 zł (pkt VII wyroku).

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 14 października 2022 r.

Kasację od wyroku Sądu Rejonowego w Staszowie wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go na korzyść skazanej D.S. w części dotyczącej skazania za czyn z art. 178a § 4 k.k., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 178a § 4 k.k. w zw. z art. 42 § 3 k.k. poprzez błędne przyjęcie, że zachowanie oskarżonej D.S., polegające na prowadzeniu pojazdu mechanicznego w ruchu lądowym w stanie nietrzeźwości, mające miejsce w dniu 12 czerwca 2022 r., w okresie obowiązywania 2-letniego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wobec niej na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 28 października 2021 r. o sygn. akt II W 924/21 w związku z ukaraniem za popełnienie wykroczenia z art. 87 § 3 k.k., wyczerpało znamiona występkę stypizowanego w art. 178a § 4 k.k., podczas gdy przepis ten stanowi, iż okolicznością kwalifikującą jest popełnienie czynu z art. 178a § 1 k.k. w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo, co nadto skutkowało niezasadnym orzeczeniem wobec oskarżonej zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Staszowie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie określonym w art. 535 § 5 k.p.k. z uwagi na jej oczywistą zasadność.

W sprawie – jak trafnie podniósł skarżący – doszło do naruszenia art. 178a § 4 k.k. Zachowanie można zakwalifikować z tego przepisu m.in. wówczas, gdy sprawca czynu z art. 178a § 1 k.k. dopuścił się go „w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych orzeczonego w związku ze skazaniem za przestępstwo”. Z przepisu wynika zatem wprost, że zakaz ten musi być orzeczonego

nie tylko wyrokiem sądu, ale także za przestępstwo (zob. również wyrok SN z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt II KK 296/14).

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy w Staszowie błędnie zatem przypisał oskarżonej D.S. odpowiedzialność karną za przestępstwo z art. 178a § 4 k.k. przyjmując, że prowadziła pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości „w czasie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wobec niej wyrokiem Sądu Rejonowego w Mielcu z dnia 28 października 2021 r., sygn. II W 924/21”. Uszło uwagi Sądu, że Sąd Rejonowy w Mielcu wskazanym wyrokiem nakazowym z dnia 28 października 2021 r., sygn. akt II W 924/21, orzekł wobec D.S. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w związku uznaniem jej za winną popełnienia wykroczenia z art. 87 § 3 k.w. (k. 14 akt). Należy dodać, że oskarżona nie popełniła innego przestępstwa, które skutkowałoby nałożeniem na nią zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (zob. informacja z Krajowego Rejestru Karnego, k. 23-24 akt). Tym samym nie zostało w sprawie zrealizowane znamię „w związku ze skazaniem za przestępstwo”.

Należy zatem przyjąć, że uchybienie Sądu miało charakter rażący. Po pierwsze, doszło do błędnego przypisania odpowiedzialności karnej za przestępstwo zagrożone surowszą karą niż określone w art. 178a § 1 k.k. Po drugie zaś, nieprawidłowe zakwalifikowanie czynu oskarżonej z art. 178a § 4 k.k. przesądziło o obligatoryjności, a nie fakultatywności, orzeczenia przez Sąd zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (zob. art. 42 § 2 i 3 k.k.).

Sąd ponownie rozpoznając sprawę zweryfikuje kwestię realizacji znamion art. 178a § 4 k.k. przez oskarżoną biorąc pod uwagę wskazane argumenty.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Marek Pietruszyński Tomasz Artymiuk Barbara Skoczowska

WB.

[ms]